

- Okul yaşlarındaki pek çok çocuk geleneksel zorbalığın acımasızlığı ile karşılaşmaktadır.
- Gençlerin teknolojiyi yoğun olarak kullanmaları sonucunda fizikselden sanala transfer olan yeni bir zorbalık şekli siber zorbalık ortaya çıkmıştır.

SİBER ZORBALIK ZORBALIĞIN YENİ BİR BİÇİMİDİR

➤ Gençliğin büyük bir kısmı elektronik iletişim araçlarını sosyal yaşamlarında çok önemli araçlar olarak görmektedirler. İnternet çocuklara ve gençlere sayısız imkanlar sunmaktadır.

➤ Gençler interneti daha çok oyun oynama, bilgi arama ve arkadaşlarıyla sohbet için kullanmaktadır .

➤ İnternetin sosyal destek, kimliğin keşfi, kişilerarası ilişkiler ve kritik düşünme becerisinin gelişimi yanında bilgiye kolay ve çabuk yoldan ulaşma ve akademik destek gibi eğitsel faydaları da vardır .

İNTERNET BİRÇOK YÖNDEN OLUMLU GÖRÜLSE DE SON YILLARDA DIKKATLER SANAL ORTAMDA KARŞILAŞILAN BAZI RISKLER VE GIDEREK İNTERNETTE DAHA ÇOK ZAMAN GEÇİRME GIBI POTANSİYEL BAĞIMLILIKLAR ÜZERİNDE YOĞUNLAŞMAKTADIR.

➤ Örneğin; Amerika'da 9 yaşında bir kız çocuğu evindeki kişisel bilgisayarından "seni öldürmeye geliyorum" şeklinde tehdit edici mesajlar almış, yine 12 yaşındaki bir başka kız çocuğuna okuldaki bilgisayar aracılığı ile ırkçı, korkutucu e postalar gönderilmiştir. Evinde ve okulunda bilgisayar kullanan her iki çocuk ta sanal zorbalığın korkunç dünyasıyla karşı karşıya kalmışlardır

➤ Amerika'da 13 yaşındaki Megan adlı bir kız çocuğu popüler bir sosyal iletişim sitesi aracılığı ile taciz edildiği için intihar etme girişiminde bulunmuştur. Tacizci Megan'ın annesinin eski bir arkadaşı çıkmıştır. Saldırgan farklı bir kimlik altında Megan'la yazışmış ve onun hakkında bilgiler edindikten sonra bu bilgileri ona iftira atarak küçük düşürmek amacıyla kullanmıştır

SİBER ZORBALIK

- Bilgi iletişim teknolojileri (BİT) aracılığıyla bireylerin birbirlerine
- Düşmanlık,
- Korkutma,
- Tehdit,
- Sindirme,
- Taciz amaçlı yazılı, görsel, işitsel iletileri kasıtlı ve düzenli bir şekilde göndermeleri olarak ifade edilebilir.

SİBER SALDIRGANLIK

SİBER ZORBALIK NE ŞEKİLDE KARŞIMIZA ÇIKAR?

- Akıllı telefon, tablet gibi mobil cihazlar aracılığıyla bir bireyin (kurban) görüntülerini çekip rızası olmadan sosyal ağlarda paylaşmak,
- Birisine yönelik olarak karalayıcı, aşağılayıcı web sayfası hazırlamak

➤ E-posta, SMS, whatsapp gibi anlık sohbet programları ile; aşağılayıcı, alay-tehdit-cinsel taciz ya da şiddet içeren mesajlar göndermek,

➤ Bir kişinin kişisel bilgilerini haberi ve rızası olmadan sosyal ağlarda paylaşma

BİRİSİ HAKKINDA SANAL ORTAMDA ASILSIZ DEDİKODU VE SÖYLENTİ ÇIKARMAK

SİBER ZORBALIĞIN MAĞDUR ÖĞRENCİLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Siber zorbalık, kurban
durumundaki öğrencilerin

OKUL

PERFORMANSLARINI,

AKRAN İLİŞKİLERİNİ,

FİZİKSEL ve RUHSAL

SAĞLIKLARINI

tehdit eden bir faktördür.

➤ Araştırmalar, internet ortamında taciz ve istismara uğrayan öğrencilerin okul devamsızlığı yaptıklarını, okul başarılarının ve okula bağlılıklarının ise azaldığını ortaya koymaktadır.

SİBER ZORBALIĞA MARUZ KALINDIĞINDA YAŞANANLARDAN ÖRNEKLER

- Kişilik değişimi (içe kapanma, korku, utanma, kızgınlık, gerginlik, özgüvende düşme),
- İnternet kullanımı sonrası hüznün veya öfke duygusu,
- Sık hastalanma ve aşırı uyku gibi fiziksel ve psikolojik rahatsızlıklar,
- Kendine fiziksel zarar verme davranışı
- Akademik başarıda dalgalanma,
- Okula gitmeme eğilimi,
- Aile ile ilişkilerin bozulması,

SİBER ZORBALIĞIN 'ZORBA' ÖĞRENCİLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Mağdurlar sosyal ilişkilerden izole olup yalnızlaşırken, Zorbalar kendileri gibi şiddete yönelimli akranlarıyla geniş bir arkadaşlık ağı kurma yönelimi gösterebilmektedir.

SİBER ZORBALIĞIN 'ZORBA' ÖĞRENCİLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Sahip oldukları bu ilişki ağı zorbalık yapan öğrencilerin suça karışma ve akademik problemler yaşama riskini arttırabilmektedir.

SİBER ZORBALIĞIN 'ZORBA' ÖĞRENCİLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

➤ Zorbalar kurbanlarını internet aracılığı ile istismar ederken, diğer öğrenciler de gerek izleyerek gerekse kurbanla alay ederek siber zorbalığın bir parçası haline gelebilmektedir.

SİBER ZORBALIĞIN 'ZORBA' ÖĞRENCİLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Siber tehdide maruz kalma korkusu nedeniyle insanlar İnternet kullanamaz hale gelebiliyor,
- Bir kez tehditle karşılaşan kişi, tekrar karşılaşmaktan korktuğu için siber zorbanın her dediğini yapabiliyor.

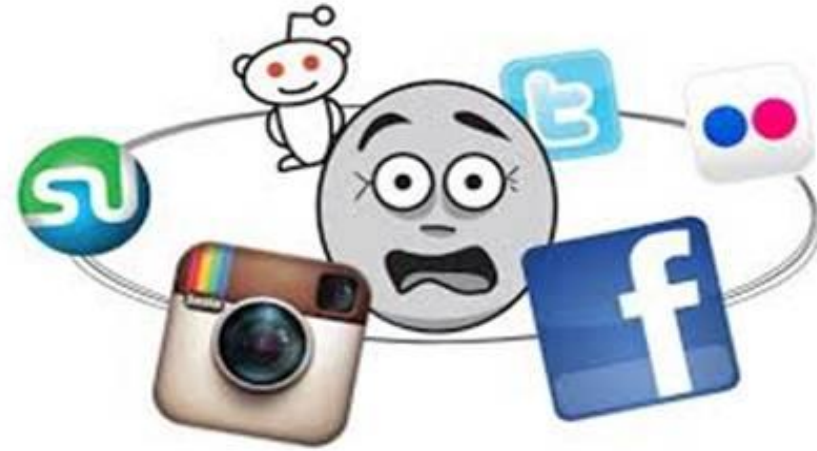
SİBER ZORBALIK ARAŞTIRMALARINDAN BULGULAR

- Amerika'da 1000'de fazla kişi üzerinde yapılan araştırmaya göre;
- Siber zorbalık yapma oranı %4.1 ile %21 arasında siber zorbalık mağduru olma oranı %9 ile %34 arasında değişiyor
- Belçika'da yapılan bir siber zorbalık araştırması ise, gençlerin %12'sinin siber zorbalık mağduru olduğunu, %18'inin siber zorbalık yaptığını ortaya koyuyor

SİBER ZORBALIK ARAŞTIRMALARINDAN BULGULAR

- Almanya'da yapılan bir araştırma hem siber zorbalık yapma hem de siber zorbalığa maruz kalma oranının %16 civarında olduğunu göstermektedir.

SİBER ZORBALIK ARAŞTIRMALARINDAN BULGULAR

➤ Avrupa Çevrimiçi Çocuklar (EU Kids Online) 2014 Araştırması Bulguları:

- Gençlerin %12'si siber zorbalık mağduru.
- Bu oran kızlar arasında %15.
- Erkeklerde %8.

TÜRKİYE'DE SİBER ZORBALIK ARAŞTIRMALARI

- Türkiye'de yapılan çalışmalar siber zorbalığın gençler arasında giderek yaygınlaştığını göstermektedir.
- Hüseyin Serin'in 2012 yılında İstanbul ilindeki 74 ilköğretim okulunun 5., 6., 7. ve 8. sınıflarında eğitim - öğretim gören 4291 öğrenci ile bu okullarda görevli 727 müdür/müdür yardımcısı ve 916 öğretmen ile yürüttüğü araştırma sonucunda, öğrencilerin % 26.52'sinin siber zorbalığa bir şekilde karıştığı görülmüştür.

TÜRKİYE'DE SİBER ZORBALIK ARAŞTIRMALARI

- Araştırmada öğrencilerin % 9.42'sinin siber zorbalık yaptıkları,
- % 11.79'unun siber mağdur oldukları ve
- % 5.31'inin ise hem siber zorba hem de siber mağdur oldukları bulunmuştur.

TÜRKİYE'DE SİBER ZORBALIK ARAŞTIRMALARI

- 2008'de, 12-19 yaş grubundan 135 kız,
- 134 erkek öğrenci katılımıyla gerçekleştirilen bir başka araştırmada
- kız öğrencilerin %10.4'ü,
- erkek öğrencilerin ise %13.4'ü
- 'siber zorbalık mağduru' olarak kendilerini tanımlamışlardır

TÜRKİYE'DE SİBER ZORBALIK ARAŞTIRMALARI

- 2010'da yapılan bir araştırmaya göre erkek öğrencilerin kızlardan daha fazla siber zorbalık yaptığı ve aynı şekilde siber zorbalığa maruz kaldıkları görülmüştür

SİBER ZORBALIK NASIL ÖNLENİR ?

➤ Farkındalık Yaratma

➤ Siber zorbalığın okulda öğretmenler, öğrenciler ve aileler arasında açıkça tartışılabileceği ortamlar hazırlanmalıdır.

➤ Bu ortamlarda öğrencilerin siber zorbalık deneyimlerini paylaşmalarına fırsat verilmeli, siber zorbalığın olumsuz sonuçlarının ve önleme yollarının tartışılması sağlanmalıdır.

SİBER
ZORBA
OLMA!
#FARKINAVAR

SİBER ZORBALIK NASIL ÖNLENİR ?

- Ortak Anlayış Geliştirme
- Okullarda konuya yönelik ortak bir anlayış geliştirmek için öğretmen-öğrenci-veli katılımıyla siber zorbalıkla mücadele ilkelerinin belirlenmesi, bu ilkelere bağlı hareket edilmesi gerekir.
- Siber zorbalığı önlemeye ve azaltmaya yönelik kurallar ve yasal önlemlere de açık bir şekilde yer verilmelidir.
- Belirlenen kurallar siber zorbalığın faili ya da mağdurunun kim olduğuna ya da cinsiyetine bakılmaksızın ve tolerans gösterilmeden uygulanmalıdır.

SİBER ZORBALIK NASIL ÖNLENİR ?

- Süpervizyon Aşaması
- Okullarda ebeveynlerin teknoloji kullanımı konusundaki bilgi ve becerilerini arttırmaya yönelik eğitimler oluşturmak gerekir.
- Bu eğitimler sayesinde öğrencilere, ebeveynlerinin teknoloji hakkında bilgi sahibi oldukları ve gereksinim duyduklarında ebeveynlerinden destek alabilecekleri mesajını vermek hedeflenmelidir.

SİBER ZORBALIK NASIL ÖNLENİR ?

➤ Program Geliştirme

➤ Okulların zorbalıkla mücadele programı geliştirerek, bu programın sınıflarda ders şeklinde uygulanması ve bu derslerde öğrencilere siber zorbalığın hedefi olan ve olumsuz mesajlar alan sınıf arkadaşlarını nasıl fark edebilecekleri öğretilmelidir.

➤ Öğrencilere siber zorbalığa seyirci olmamaları, gözledikleri zorbalığı yetişkinlere bildirmeleri ve zorbalara karşı tepki göstermeleri öğretilmelidir.

HAZIRLAYAN
M. YAŞAR TEKİNSAV